

festival
NITS DE CLÀSSICA

FUNDACIÓ AUDITORI
PALAU DE CONGRESSOS
GIRONA

JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA (JONC)

festival
NITS DE CLÀSSICA
GIRONA 2018 · 30 juny / 29 de juliol

V
FUNDACIÓ AUDITORI
PALAU DE CONGRESSOS
GIRONA

©2018 Karine Laval, "Heterotopia 65"

08/7

Auditori de Girona
Sala Montsalvatge

JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA

MANEL VALDIVIESO DIRECTOR

PROGRAMA

19.30 h
*El Guia
Musical
a càrrec
de Xavier
Paset*

LEONARD BERNSTEIN (1918-1990)

Divertiment per a orquestra

1. *Sennets and Tuckets*: Allegro non troppo, ma con brio
2. *Waltz*: Allegretto, con grazia
3. *Mazurka*: Mesto (molto moderato)
4. *Samba*: Allegro giusto
5. *Turkey Trot*: Allegretto, ben misurato
6. *Sphinxes: Adagio lugubre*
7. *Blues*: Slow blues tempo
8. *March: The BSO Forever!*

GUSTAV MAHLER (1860-1911)

Símfonia núm. 1, en Re major, "Tità"

- I. *Langsam, schleppend*
Lent, arrossegat
- II. *Kräftig, bewegt, doch nicht zu schnell*
Fort, mogut, però no massa ràpid
- III. *Feierlich und gemessen, ohne zu schleppen*
Solemne i mesurat sense arrossegar
- IV. *Stürmisch bewegt*
Tempestuosament agitat

PREU EMOCIONAL

Posa preu a les teves emocions!

A la sortida del concert vosaltres, el públic, fixareu l'import de l'entrada en funció de l'experiència obtinguda. Aquest vespre podreu veure més de 130 músics damunt de l'escenari, i en la producció i realització del concert, hi han treballat gairebé 160 persones: artistes, tècnics, personal de gestió, hostesses i col·laboradors del festival i de l'Auditori de Girona

Dip. Legal: Gi 1072-2018

Entre dos titans

Mònica Pagès, periodista musical

La JONC homenatja el gran compositor nord-americà Leonard Bernstein, que al segle XX va fer història amb *West Side Story* i que enguany se celebra el centenari del seu naixement. L'obra *Divertimento* també va ser composta el 1980 per a un centenari, en aquell cas, el de l'Orquestra Simfònica de Boston, la ciutat on va néixer. Per aquest motiu va utilitzar com a base melòdica les notes Si i Do, que en la notació germànica corresponen a la B i C de les paraules "Boston Centenary." Ell mateix va dir que en aquesta peça "reflectia les experiències de joventut, quan vaig sentir per primera vegada una orquestra i gairebé caic a terra de l'emoció". Així doncs, es tracta d'una mena de *patchwork* d'estils i peces que recull a tall de divertiment, com la marxa *Radetzky* o la *Mazurka* que evoca la *Cinquena simfonia* de Beethoven, al·lusions que fa en jugar amb les diverses formacions tímbriques que trobem en una orquestra i amb els seus solistes, en l'estil tan propi de la seva exuberància instrumental.

En l'època en què es va fundar l'orquestra de Boston, Gustav Mahler va compondre un dels monuments musicals més importants de l'anomenat post-romanticisme, el moviment estètic continuador del Romanticisme que va marcar la fi de segle. Es tracta de la primera simfonia que va compondre Mahler el 1884, als vint-i-quatre anys, després de viure una relació amorosa amb una cantant del teatre de Kassel, on va començar a dirigir. Aquest primer amor li va inspirar el cicle *Cançons d'un camarada errant*, que són la base d'aquesta obra i que trobem en el primer

i en el tercer moviment, el de la marxa fúnebre. La primera intenció que tenia el compositor va ser la de realitzar un poema simfònic amb cinc moviments amb el títol de Tità, que el públic que estava a l'estrena dirigida per ell mateix a Budapest el 20 de novembre del 1889 va rebre amb molt poc entusiasme. Això va fer que Mahler el reduís a quatre moviments i li tragués aquest sobrenom. Actualment, passats més de cent anys des de la seva estrena, és una de les simfonies més apreciades d'aquest compositor.

En aquesta obra de joventut, Mahler va voler demostrar el seu talent musical amb una orquestra simfònica de grans dimensions, amb un centenar de músics i un gran desplegament de vent i de percussió. En aquesta peça ja mostra recursos que posteriorment seguirà utilitzant en la seva obra, com l'expressió emotiva que li provoca la naturalesa i les referències a la música popular. L'agitació emotiva és una constant en l'obra de Mahler, que canalitza a través de la música estats d'un lirisme extasiat que acaben derivant en moments d'una gran eufòria sonora. De la confluència de la música eslava, de la seva Bohèmia natal en el marc germànic-austríac, en resulta una gran riquesa tímbrica i rítmica que esdevenen elements descriptius d'una gran potència que transmeten des de la profunditat de la tristesa fins a un optimisme arrabassador. Amb Mahler, la condició humana s'erigeix com la consciència emotiva d'una realitat sempre inestable i transcendental.

JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA (JONC)

La Jove Orquestra Nacional de Catalunya neix el setembre de 1993 amb el nom de Jove Orquestra Simfònica de Catalunya (JOSC) i el 1999 passa a anomenar-se JONC. El projecte va ser dirigit per Josep Pons des de la seva fundació fins a l'any 2001, any en què Manel Valdivieso n'agafa el relleu com a director artístic. L'any 1999 es constitueix la Fundació JONC per aglutinar el nombre creixent d'iniciatives que en el seu sí van prenent forma.

Des del seu naixement, els objectius principals de la JONC han estat facilitar una formació orquestral integral als joves músics del nostre país i complementar la tasca que en aquest terreny es desenvolupa als conservatoris i centres superiors, i col·laborar activament en la seva inserció professional. Així mateix, s'ha vetllat per oferir un producte cultural de la màxima qualitat i apropar-lo a tots els públics, amb una clara vocació social i pedagògica.

L'activitat de la JONC es desenvolupa a través de trobades, concerts simfò-

nics i de cambra adreçats al públic en general i a col·lectius amb necessitats especials, preparació de material didàctic, classes, conferències, etc. La Fundació Jove Orquestra Nacional de Catalunya inclou tres orquestres diferents, a les quals s'hi accedeix per audició pública. L'activitat principal es realitza a partir de la JONC Alevins, formada per joves músics menors de 19 anys i de la JONC, que abasta fins als 25 anys. A més, hi ha la JONC Filharmonia, que està orientada a culminar els objectius educatius i artístics de la JONC mitjançant produccions amb criteris professionals.

La JONC ha participat en els festivals més importants del país, sota la direcció de mestres del prestigi de Josep Pons, Guy van Waas, Ernest Martínez-Izquierdo, Jordi Mora, Manel Valdivieso, Barry Sargent, Jan Caeyers, Robert King, Paul Goodwin, Andrew Parrott, Antoni Ros-Marbà, Lutz Köhler, Salvador Mas, Edmon Colomer, Karl Anton Rickenbacher, Valery Ovsyanikov, Gordan Nikolic i Pablo González.

MANEL VALDIVIESO

Manel Valdivieso és el Director Artístic de la JONC des de 2001. Nascut a Barcelona, cursa els estudis musicals a l'Escolania de Montserrat i als Conservatoris de Badalona i Barcelona. Ha estudiat anàlisi amb Benet Casablanca i direcció d'orquestra amb Antoni Ros-Marbà.

Ha dirigit les principals orquestres espanyoles, com La Coruña, Granada, Tenerife, Madrid (Nacional, Sinfónica i RTVE), Bilbao, Castilla y León, Santiago de Compostela, Córdoba, Sevilla, Principado de Asturias, Málaga, Balears, etc... Paral·lelament ha desenvolupat una exitosa trajectòria operística que l'ha dut a debutar, entre altres, al Gran Teatre del Liceu, Teatro Real de Madrid, a l'Òpera Nacional de Korea (Seul) i a l'Òpera de Washington DC amb títols com *L'Elisir d'Amore*, *Barber de Sevilla*, *Carmen*, *Lucia di Lammermoor*, *Il Trittico*, *Madama Butterfly*, *Il Trovatore*, *Turandot*, *Tosca*, *The Turn of the Screw* i altres.

Ha enregistrat per a Harmonia Mundi, Naxos, TV3-Catalunya Música i

Columna Música diferents projectes discogràfics, la majoria centrats en l'obra de compositors actuals.

Malgrat el fort impuls internacional de la seva activitat recent, ha mantingut sempre un ferm contacte amb la realitat musical del nostre país, i ha col·laborat decisivament en molts projectes professionals impulsats per conjunts de perfil jove o de nova creació com ara Girona XXI, Murtra Ensemble, Camera Musicae, Orquestra de Cambra de Cervera, Orquestra Barroca Catalana, Orquestra de Cambra de Granollers i molts altres. Ha estat present a la temporada estable de la Simfònica de Frankfurt-Oder (BSOF-Alemanya), de la BOS (Orquestra Simfònica de Bilbao), OFM (Orquestra Filharmónica de Málaga), OCG (Orquestra Ciudad de Granada), ORTVE i l'Orquestra de Cambra de Ginebra (Suïssa).

Ha estat el titular de l'aula de Direcció d'Orquestra al Musikene de 2010 a 2013 i actualment és professor al Conservatori Superior del Liceu (Barcelona).

Sabies que...?

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

... la JONC reunirà 130 músics sobre l'escenari de l'Auditori de Girona?

És la primera vegada que s'ajunten els membres de les dues orquestres que formen la Jove Orquestra Nacional de Catalunya, la JONC i la JONC Alevins, en un mateix concert. Són músics provinents de tot Catalunya, d'edats compreses entre els 13 i els 25 anys. Serà el segon cop en la història de la JONC que interpreti la *Primera Simfonia* de Mahler. La primera vegada va ser ara fa 15 anys, el 1993. El *Divertimento* per a orquestra de Bernstein, en canvi, no l'han treballat mai.

... la Jove Orquestra Nacional de Catalunya està d'aniversari?

L'encontre d'aquest estiu forma part de la celebració dels 25 anys de la seva creació. Entre els actes previstos per als pròxims mesos destaca un concert que es farà al gener i que dirigirà Josep Pons, el primer director i un dels impulsors del projecte. A més, la JONC serà l'orquestra resident del Festival Emergents que es farà al març a Barcelona. Finalment, també serà orquestra resident al Junge Oper Schloss Weikersheim 2019 —convidada per Joventuts Musicals d'Alemanya—, on interpretarà *La Bohème* de Puccini.

... Bernstein va tenir una relació molt especial amb Mahler?

Tots dos eren d'origen jueu i Bernstein es va identificar molt amb la música d'aquest

autor, que va dirigir sovint amb diverses orquestres. És el cas de la Filharmònica de Nova York, la d'Israel o la Filharmònica de Viena. Aquesta última l'havia dirigit el mateix Mahler i amb ella va gravar una de les integrals de les simfonies mahlerianes que més es recorden.

... Bernstein va actuar una sola vegada a Catalunya?

Va ser precisament amb la Filharmònica de Viena. El concert, que es va fer al Palau de la Música Catalana el 31 d'octubre de 1984, tancava l'edició d'aquell any del Festival Internacional de Música de Barcelona. S'hi van poder sentir tres obres: *la Simfonia concertant per a violí, violoncel, oboè i fagot* de Haydn, el *Divertimento* del mateix Bernstein —que sonarà també avui— i *la Simfonia núm. 1 'Primavera'*, de Robert Schumann.

... es preparen dos films relacionats amb Leonard Bernstein?

Es tracta de dues pel·lícules biogràfiques, biopics. L'una, titulada *The American*, està dirigida per Cary Fukunaga i protagonitzada i produïda per Jake Gyllenhaal. L'altra tindria com a protagonista l'actor Bradley Cooper i estaria produïda per Steven Spielberg i Martin Scorsese, entre d'altres. A més, encara hi podríem sumar un tercer film, ja que Spielberg s'estaria plantejant també fer una nova versió del musical *West Side Story*.

Recomanacions

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

WEB DE LA JONC
jonc.cat

WEB OFICIAL SOBRE LEONARD BERNSTEIN
leonardbernstein.com

The little drummer boy. An essay on Gustav Mahler
Documental sobre **Gustav Mahler**, presentat per **Leonard Bernstein**
DVD Deutsche Grammophon (1985, 2007)

Mahler: Simfonia núm. 1
Orquestra Filharmònica de Viena · Leonard Bernstein (director)
DVD Deutsche Grammophon (2007)

Bernstein: Divertimento
Orquestra Filharmònica d'Israel · Leonard Bernstein (director)
DVD Deutsche Grammophon (1982)

Gustav Mahler

Henry-Louise de La Grange
Traducció: **Francisco López Martín**
512 pàgines
Akal (2014)

La música de Gustav Mahler. Una guia d'audició
Joan Grimalt
406 pàgines
Duxelm (2012)

La música de la JONC
Recull d'articles de la JONC
Diversos autors.
David Puertas, editor
bit.ly/2sFvFLd

Propers concerts

Dilluns **9 de juliol**. 21 h. Catedral de Girona
Preu: 20-25 €

LES TALENS LYRIQUES

CÉLINE SCHEEN SOPRANO **EUGÉNIE WARNIER** SOPRANO
KAORI UEMURA VIOLA DE GAMBA
CHRISTOPHE ROUSSET CLAVECÍ I ORGUE

Dimecres **11 de juliol**. 21 h. Catedral de Girona
Preu: 10 € ESTRENA

MUSICA RESERVATA DE BARCELONA

PATRONS

COL·LABORADORS PRINCIPALS

AMB EL SUPORT DE

MITJANS COL·LABORADORS

festival NITS DE CLÀSSICA

FUNDACIÓ AUDITORI
PALAU DE CONGRESSOS
GIRONA

Girona
Cultura

Més informació:

www.auditorigirona.org/nitsdeclassica

872 08 07 09

Segueix-nos a:

 @NitsdeClassica

 AuditoriGirona

 Auditori_gi

 AuditorideGirona

#CiutatdeFestivals

#Nits4G

NITS 4G

Sou instagramers, tuitaires, bloggers? Veniu a Nits de Clàssica i convertiu-vos en influencer del festival. Envieu un correu a info@auditorigirona.org i aconsegiu l'acreditació. Us reservem una zona especial per a vosaltres. Places limitades.